

Rapport

Projectnummer: 372203
Projectnummer TenneT: 002.637.40
Referentienummer: SWNL0268775
Documentnummer TenneT: 0841683
Datum: 02-06-2021

Natuuronderzoek Kabeltracé Bloemsingel Groningen

Ecologische beoordeling in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Definitief
Opdrachtgever: TenneT

Revisiebeheer

Revisie	Datum	Status	Belangrijkste wijzigingen
C0 (0.1)	18-11-2020	Concept	Opstellen rapportage; eerste concept
C1 (0.2)	15-12-2020	Concept	Aanpassen rapportage
C2 (0.3)	25-02-2020	Concept	Aanpassen rapportage
D0 (1.0)	02-06-2021	Definitief	

Verantwoording

Titel	Natuuronderzoek kabeltracé Bloemsingel Groningen
Subtitel	Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur
Projectnummer	372203
Projectnummer TenneT	002.637.40
Referentienummer	SWNL0268775
Documentnummer TenneT	0841683
Revisie	D0
Revisie TenneT	1.0
Datum	02-06-2021

Auteur(s)	Germ Zeephat
E-mailadres	germ.zeephat@sweco.nl

Gecontroleerd door	Rietje Klous
Paraaf gecontroleerd	

Goedgekeurd door	Tim Verver
Paraaf goedgekeurd	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Kader van het onderzoek	5
1.2	Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten	5
2	Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden	7
2.1	Toetsingskader	7
2.2	Inventarisatie	7
2.3	Analyse van de mogelijke effecten	8
3	Wet natuurbescherming: soortenbescherming	10
3.1	Toetsingskader	10
3.2	Methode	11
3.3	Voorkomende ecotopen	12
3.4	Planten.....	12
3.5	Vleermuizen.....	12
3.6	Overige zoogdieren	13
3.7	Vogels.....	13
3.8	Amfibieën en Reptielen	14
3.9	Vissen	14
3.10	Ongewervelden	14
4	Natuurbeleidskaders	16
4.1	Toetsingskader	16
4.2	Natuurnetwerk Nederland.....	16
4.3	Stedelijke Ecologische structuur Groningen (SES)	17
5	Conclusies/aanbevelingen	19
6	Bronnenlijst	21
Bijlage 1	Projectkaarten kabeltracé en uitlegstroken	
Bijlage 2	Toestemmingverlening stikstof nieuwe activiteiten	

1 Inleiding

1.1 Kader van het onderzoek

Onderhavig rapport betreft een verkennend natuuronderzoek ter plaatse van een nieuwe voorgenomen ondergrondse 110kV verbinding van TenneT TSO in het zuidoosten van de stad Groningen. Aanleiding voor dit onderzoek is de geplande aanleg van twee nieuwe circuits tussen 110kV-station Groningen Hunze en 110-kV station Groningen Bloemsingel. De bestaande UGD verbinding wordt na aanleg van de nieuwe circuits geamoveerd. Verschillende veld- en grondonderzoeken worden uitgevoerd ten behoeve van zowel het detailontwerp van de verbinding als de te verkrijgen vergunningen en ruimtelijke onderbouwing. De veldonderzoeken zijn uitgevoerd op basis van tracéversies uit Detailontwerp fase 1. Onderdeel van de scope van dit onderzoek is tracéversie 6.

Juridisch kader

Projecten of handelingen dienen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

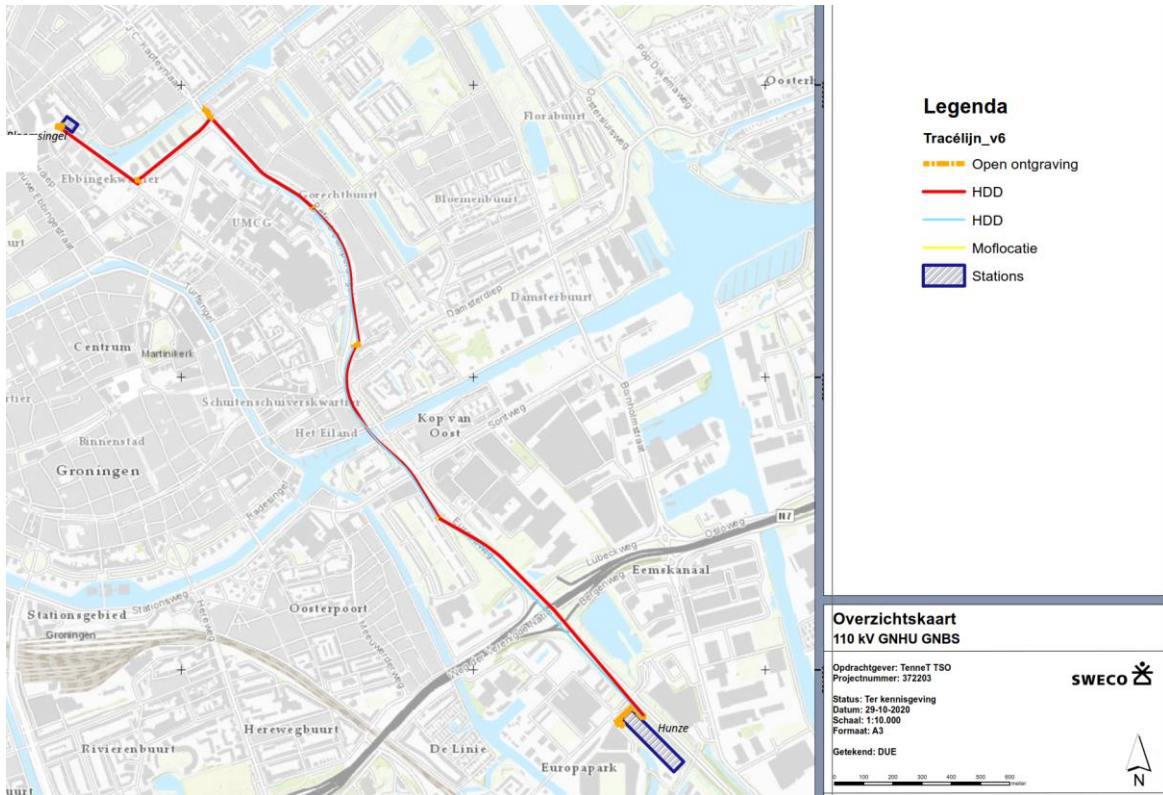
- Wet natuurbescherming:
 - Natura 2000-gebieden;
 - Soorten;
- Natuurnetwerk Nederland (NNN) gebieden buiten het NNN (o.a. weidevogelleefgebieden).

Het natuuronderzoek is erop gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. Voorliggend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Uit voorliggend onderzoek zal blijken of de werkzaamheden vergunningplichtig zijn, of aanvullend onderzoek nodig is en of er aanvullende (mitigerende) maatregelen dienen te worden getroffen.

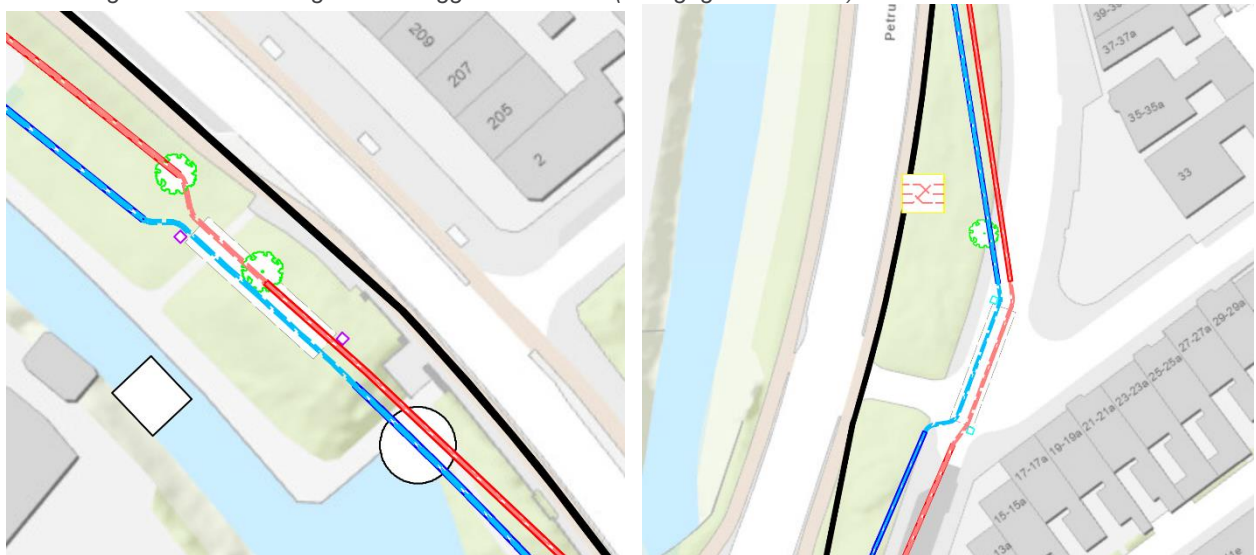
In dit natuuronderzoek heeft toetsing plaatsgevonden op beschermde Natura 2000-gebieden, beschermde soorten en op de natuurbelidskaders.

1.2 Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van de stad Groningen en volgt globaal de Europaweg, Petrus Campersingel, S.S. Rosensteinlaan en de Bloemsingel. Het tracé zal voornamelijk worden gerealiseerd door middel van gestuurde boringen en deels door persingen en beperkte open ontgravingen. De locatie van het tracé en de betreffende werkzaamheden zijn weergegeven in afbeelding 1.1. Langs het tracé wordt de nieuw in te brengen kabel uitgelegd over aangegeven stroken. In voorliggende rapportage wordt ook het (tijdelijk) effect van deze uitlegstroken op ecologie beoordeeld. De kaarten waarop de uitlegstroken zichtbaar zijn, zijn opgenomen in bijlage 1. De uitlegstroken zijn voornamelijk gepland op pontons op het water of over verharding. In enkele gevallen zijn stroken gepland waar geen verharding of water aanwezig is, maar daar wordt veelal gebruik gemaakt van gemaaide grasbermen of paden. Voor de realisatie van het kabeltracé worden een aantal bomen gekapt (bij de Petrus Campersingel, afbeelding 1.2). Er worden geen opstallen gesloopt.

Afbeelding 1.1: Locatie beoogd aan te leggen kabeltracé (weergegeven in rood).

Afbeelding 1.2: Ligging van de te kappen bomen langs de Petrus Campersingel.

2 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden

2.1 Toetsingskader

Bescherming van Natura 2000-gebieden vindt plaats op grond van de Wet natuurbescherming. Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn zijn aangewezen. De essentie van het beschermingsregime voor deze gebieden is dat de duurzame instandhouding van soorten en habitats binnen de Europese Unie wordt gewaarborgd. Daarbij zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor natuurlijke habitats en/of soorten. Dit kunnen behoudsdoelstellingen zijn voor habitats en leefgebieden van soorten die zich al op het gewenste niveau (kwalitatief en kwantitatief) bevinden of uitbreidings- respectievelijk verbeterdoelstellingen voor habitats en leefgebieden van soorten die zich nog niet op het gewenste niveau bevinden.

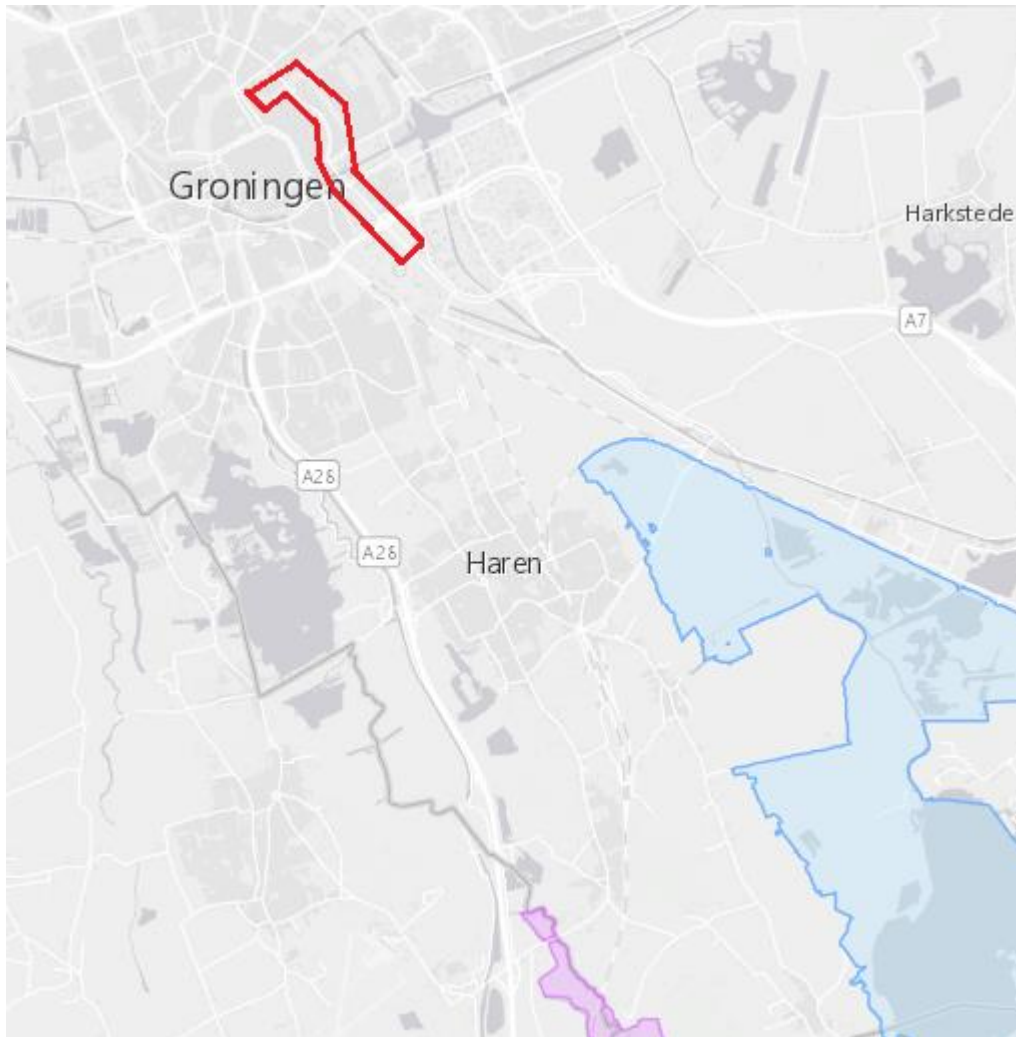
Om dit toetsbaar te maken kent de Wet natuurbescherming (Wnb) een goedkeuringsvereiste voor plannen die significante gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, eerste lid, Wnb), en een vergunningplicht voor projecten en andere handelingen die (significant) negatieve gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, tweede lid, Wnb). De goedkeuring of de vergunning wordt alleen verleend wanneer voldoende zeker is dat de instandhoudingsdoelstellingen voor het betreffende Natura 2000-gebied niet in het geding zijn. Wanneer significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden op grond van een passende beoordeling niet kunnen worden uitgesloten, kan alleen goedkeuring aan het plan of een vergunning voor het project worden verleend indien de ADC-toets met succes doorlopen kan worden (artikel 2.8, vierde lid, Wnb). Dat betekent dat het project nodig is omwille van een dwingende reden van groot openbaar belang, er geen alternatief mag zijn met minder grote effecten op Natura 2000 en de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

PAS

Op 29 mei 2019 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) uitspraak gedaan over het Programma Aanpak Stikstof (PAS). De Afdeling heeft geoordeeld dat het PAS niet aan alle eisen van de Habitatrichtlijn voldoet. Het PAS geeft onvoldoende zekerheid dat met de uitgifte van ontwikkelingsruimte significante gevolgen voor Natura 2000 zijn uitgesloten. De consequentie is dat het PAS niet als basis voor toestemming voor projecten of andere activiteiten kan worden gebruikt. Toetsing van effecten van stikstofdepositie gaat daarom weer volgens de in voorgaande alinea beschreven procedure. Volgens het stappenschema van de Rijksoverheid (Bijlage 1).

2.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Uit deze gebiedendatabase blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Zuidlaardermeergebied betreft, op ca. 3,5 km van het plangebied. Natura 2000-gebied Zuidlaardermeer is aangewezen als Vogelrichtlijngebied en bevat geen stikstof gevoelige habitattypen. In afbeelding 2.1 is een globaal overzicht weergegeven van het plangebied ten opzichte van de omliggende Natura 2000-gebieden. Het dichtstbij gelegen Natura 2000-gebied met stikstofgevoelige habitattypen betreft Drentsche Aa gebied op een afstand van ca. 8,5 km.

Afbeelding 2.1: Globale ligging van het plangebied (rood omkaderd) t.o.v. Natura 2000-gebied Zuidlaardermeergebied (blauw) en Drentsche Aa (paars)

2.3 Analyse van de mogelijke effecten

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied is Zuidlaardermeergebied op ca. 3,5 km afstand. Directe aantasting zoals oppervlakteverlies en versnippering van een Natura 2000-gebied is niet aan de orde. Dit omdat de werkzaamheden buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied plaatsvinden. Verstoring van verstoringsgevoelige dieren door beweging, geluid, trilling en licht gedurende de realisatiefase en gebruiksfase reikt tot maximaal enkele honderden meters ver. Natura 2000-gebied Zuidlaardermeergebied bevindt zich ruim buiten deze verstoringsafstand tot het plangebied waardoor geen verstoring plaatsvindt op de instandhoudingsdoelen door beweging, geluid, trilling en licht.

Het dichtstbij gelegen Natura 2000-gebied met stikstofgevoelige habitattypen is de Drentsche Aa gebied op een afstand van ca. 8,5 km. Door de realisatiefase van het kabeltracé zal een tijdelijke verhoging ontstaan in stikstofuitstoot. Om negatieve effecten van deze stikstofdepositie uit te kunnen sluiten of aan te kunnen tonen is een stikstofberekening met de Aerius calculator nodig. Op basis van de resultaten van de berekening dient een vervolg proces ingezet te worden. De te hanteren stappen bij een nieuwe activiteit in relatie tot stikstofuitstoot zijn weergegeven in Bijlage 2. Het weergegeven stappenplan is opgesteld door de Rijksoverheid en wordt landelijk gebruikt.

3 Wet natuurbescherming: soortenbescherming

3.1 Toetsingskader

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. In de Wet natuurbescherming worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.):

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.):

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.)

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - onderdeel a.* in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - onderdeel b.* de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - onderdeel c.* vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor *Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten* geldt dat voortplantings- en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet opzettelijk mogen worden gedood of verwond.

Voor *Andere beschermde soorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond. Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de *andere beschermde soorten* geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming.

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de nieuwe wet geldt een ontheffingsplicht. Deze kan alleen worden verleend indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de nieuwe wet. Er is dan geen ontheffing nodig.

3.2 Methode

Bronnenonderzoek

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied. De inventarisatie bestaat uit een bronnenonderzoek, een verkennend veldbezoek en habitatgeschiktheid beoordeling.

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en de ruime omgeving er omheen. Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

- NDFF (2015-2020);
- Eerder uitgevoerde onderzoeken:
 - Movares 2018, Verkabeling Groningen Hunze: Bureaustudie ecologie;
- Soortenatlassen.

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een oriënterend veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling brengt samen met het bronnenonderzoek de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 27 oktober 2020 door een deskundig ecooloog van Sweco.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Op basis van het bronnenonderzoek en de habitatgeschiktheidsbeoordeling is een inschatting gemaakt in hoeverre de te verwachten soort(groepen)en en/of het geschikte biotoop beïnvloed kunnen worden door de voorgenomen activiteit.

Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soort(groepen) er nader (veld)onderzoek en eventueel ontheffingsplicht in kader van Wet natuurbescherming van toepassing is. Het onderzoek beperkt zich tot op grond van de Wet Natuurbescherming beschermde plant- en diersoorten. Niet-beschermde Rode lijstsoorten die in het plangebied (kunnen) voorkomen zoals diverse soorten paddenstoelen en vaatplanten worden niet in het onderzoek betrokken omdat deze soorten niet relevant zijn voor toetsing aan de Wet Natuurbescherming.

3.3 Voorkomende ecotopen

Het plangebied ligt in volledig in stedelijk gebied binnen Groningen. De volgende ecotopen zijn te onderscheiden:

- bomen (binnen bebouwde kom);
- struiken (binnen bebouwde kom);
- grasbermen;
- groenstroken/plantsoenen;
- verharding.

3.4 Planten

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde plantensoorten, maar dichtbij het plangebied zijn waarnemingen bekend van de kartuizer anjer en stijve wolfsmelk (NDFF, 2015-2020). In de eerder uitgevoerde bureaustudie (Movares, 2018) blijkt ook stijve wolfsmelk mogelijk voor te kunnen komen binnen het plangebied.

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van beschermde soorten op de locaties waar de open ontgravingen zijn gepland, voor zover dit mogelijk was i.v.m. het seizoen van het veldbezoek. Wel zijn er algemene soorten waargenomen zoals: smalle weegbree, riet, akkerdistel, akkerwinde, brandnetel, boerenwormkruid, rode klaver, duizendblad, jacobskruid en grasstroken en bermen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

De kartuizer anjer groeit op zonnige plaatsen op droge, matig voedselarme gronden zoals schrale graslanden, bermen en rotsachtige plaatsen. Stijve wolfsmelk groeit op zonnige tot licht beschaduwde plaatsen op vochtige, matig voedselrijke grond zoals op akkers, heggen, kapvlakten en waterkanten. Tijdens het veldbezoek zijn op de locaties die vergraven worden geen geschikte groeilocaties aangetroffen voor de kartuizer anjer of de stijve wolfsmelk. De werkzaamheden hebben naar verwachting geen effect op plantensoorten behorend tot de beschermingsregimes van de Wet natuurbescherming. Aanvullend onderzoek naar beschermde planten en een mogelijke ontheffingsprocedure zijn daarom niet nodig.

3.5 Vleermuizen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Er zijn nabij het plangebied waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en watervleermuis, baardvleermuis, franjestaart en gewone grootoorvleermuis (NDFF 2015 – 2020 en Movares 2018). Tijdens het veldbezoek zijn geen holtes waargenomen in de bomen langs het tracé. De bomenrijen kunnen mogelijk dienen als vliegroute voor vleermuizen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Uitgangspunt is dat geen sloop van opstallen plaatsvindt tijdens de uit te voeren werkzaamheden. Er worden langs de Petrus Campersingel 3 bomen gekapt. Deze bomen staan niet in een aaneengesloten rij en maken daarom geen onderdeel uit van een mogelijke vliegroute. Tevens betreft het dunne bomen zonder potentieel geschikte holtes voor vleermuizen. Derhalve zullen in geval van kap geen negatieve effecten voor vleermuizen ontstaan. Wel dient de zorgplicht in acht genomen te worden, die voornamelijk inhoudt dat verstoring van vleermuizen (door het gebruik van kunstlicht) zoveel mogelijk voorkomen dient te worden. Als toch onverhoopt kunstlicht gebruikt wordt, moet uitstraling op omliggende struiken, bomen en gebouwen worden voorkomen. Ook is langs de Europaweg een vijver aanwezig is die oorspronkelijk is aangelegd als compensatie ten behoeve van de vleermuis. Deze vijver blijft bij de werkzaamheden intact en behoudt dus de functie als foerageergebied voor vleermuizen. Ook hier dient verstoring door kunstlicht te worden voorkomen.

3.6 Overige zoogdieren

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Binnen of nabij het plangebied zijn waarnemingen bekend van de Nationaal beschermde en niet vrijgestelde steenmarter en eekhoorn en de Europees beschermde otter (NDFF, 2015-2020 en Movares, 2018). Binnen het plangebied is voor deze soorten geen essentieel habitat aanwezig. Naast de beschermde soorten zijn ook waarnemingen bekend van vrijgestelde soorten. Het betreft onder andere bosmuis, bunzing, egel, haas, hermelijn, huisspitsmuis, ree, veldmuis en wezel.

Tijdens het veldbezoek zijn geen verblijfplaatsen of sporen van beschermde soorten waargenomen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Er zijn binnen het plangebied geen sporen of (potentiele) verblijfplaatsen waargenomen van de beschermde soorten. Door het ontbreken van potentiële geschikte verblijfplaatsen voor otter in en nabij het plangebied zal geen essentieel leefgebied verloren gaan voor deze soort. De werkzaamheden hebben geen negatieve effecten op otter.

De eekhoorn is afhankelijk van bomen (foerageergebied, rust- en verblijfplaatsen) en de steenmarter van gebouwen (rust- en verblijfplaatsen). Voor de realisatie van het kabeltracé worden geen gebouwen gesloopt en maar één boom gekapt. Tijdens het veldbezoek is deze boom geïnspecteerd en er is geen verblijfplaats voor eekhoorn waargenomen. Er gaan geen rust- of verblijfplaatsen voor deze soorten verloren. Derhalve vinden geen negatieve effecten plaats op eekhoorn en steenmarter.

3.7 Vogels

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Alle inheemse vogels zijn als Vogelrichtlijnsoort beschermd conform artikel 3.1 Wet natuurbescherming. Vogels zijn te allen tijde gedurende het broedseizoen beschermd. Op basis van het bronnenonderzoek is vastgesteld dat er in de directe en wijde omgeving van het plangebied diverse (broed)vogelsoorten zijn waargenomen in het plangebied (NDFF 2015-2020). Tijdens het veldbezoek zijn direct naast het tracé geen potentiële jaarrond beschermde nesten waargenomen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Verstoring van vogels treedt op wanneer er werkzaamheden uitgevoerd worden in de nabijheid van broedende vogels of jaarrond beschermde nesten rond het werkgebied. Het betreft binnen dit project broedende vogels in struiken, bomen en gebouwen. Uitgangspunt is dat er langs de Petrus Campersingel drie bomen worden gekapt ten behoeve van de realisatie van het kabeltracé. In de te kappen bomen zijn geen potentieel jaarrond nesten aanwezig. Door buiten het broedseizoen te werken, wordt verstoring van broedende vogels voorkomen. De broedperiode loopt globaal van half maart tot begin augustus. Indien het niet te vermijden is in het broedseizoen te werken dient eerst onderzocht te worden of er in de nabijheid nesten of broedende vogels aanwezig zijn die verstoord kunnen worden. Indien dit het geval is, wordt gewacht met de werkzaamheden tot het moment dat de vogels uitgevlogen zijn. Tevens kan voorafgaand aan het broedseizoen het plangebied mogelijk ongeschikt worden gemaakt voor broedvogels.

3.8 Amfibieën en Reptielen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Binnen en nabij het plangebied zijn waarnemingen bekend van de Nationaal beschermde, maar vrijgestelde bruine kikker, kleine watersalamander en gewone pad (NDFD 2015 – 2020, Movares 2018). Tijdens het veldbezoek zijn geen aanvullende waarnemingen gedaan.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Binnen het plangebied is geen essentieel habitat voor beschermde soorten aanwezig. Tevens blijft het plangebied na de realisatie van het kabel tracé in de oorspronkelijke toestand. Voor mogelijk aanwezige beschermde en vrijgestelde soorten dient de zorgplicht in acht genomen te worden, wat voornamelijk inhoudt dat deze de gelegenheid moet worden geboden het plangebied te verlaten.

3.9 Vissen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde vissoorten (NDFD, 2015 - 2020). De locaties met potentieel geschikt habitat worden gekruist door middel van een gestuurde boring en of persing.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Doordat er geen werkzaamheden plaatsvinden in open water en er geen open water verloren gaat, zullen geen negatieve effecten ontstaan voor mogelijk voorkomende beschermde vissoorten.

3.10 Ongewervelden

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Vanuit het bronnenonderzoek zijn geen waarnemingen bekend van beschermde soorten libellen, vlinders of andere insecten (NDFD, 2015 - 2020). Wel zijn waarnemingen bekend van krabbenscheer en de groene glazenmaker (mededeling Gemeente Groningen; K. van Nierop) in de waterpartijen langs het UMCG (S.S. Rosensteinlaan en Petrus Campersingel). Tijdens het veldbezoek zijn geen aanvullende waarnemingen gedaan.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Er zijn voor het grootste gedeelte binnen het plangebied geen beschermde soorten waargenomen of te verwachten wegens het ontbreken van geschikt habitat. Behalve op de mogelijke aanwezigheid van de krabbenscheer en de groene glazenmaker langs het UMCG. Op deze locatie vinden geen werkzaamheden in het natte profiel, of de direct naast liggende oevers, van de waterpartijen plaats. Derhalve hebben de werkzaamheden geen negatief effect op deze soortgroep en is aanvullend onderzoek niet noodzakelijk.

4 Natuurbeleidskaders

4.1 Toetsingskader

Het beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd bestaat uit:

- Provinciaal beleid
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN).

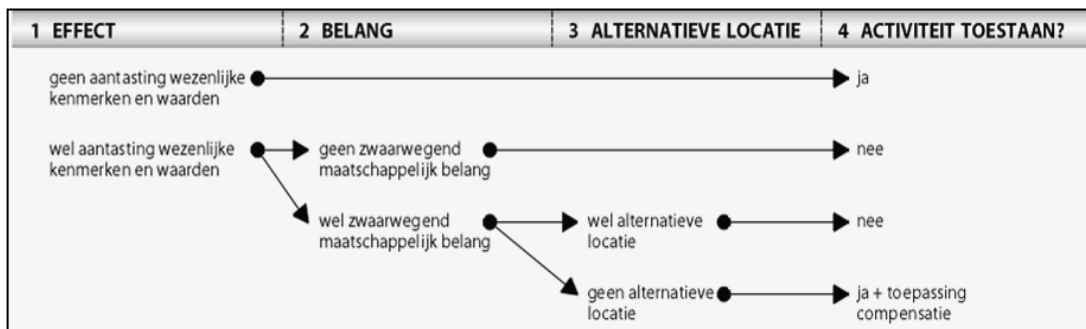
Naast de Provinciale beleidskaders hanteert ook de gemeente Groningen beleid ten aanzien van natuur in de stad. Het gemeentelijke beleid is vastgelegd in de Stedelijke Ecologische Structuur Groningen (SES).

4.2 Natuurnetwerk Nederland

Toetsingskader

De wettelijke bescherming (Wro) van het NNN is geregeld via het bestemmingsplan.

De afweging voor ingrepen in het NNN gaat volgens het “nee, tenzij-principe”. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een NNN-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op het NNN uitkomst bieden om projecten in het NNN te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van NNN-gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van ‘nee, tenzij, procedure’. Een ‘nee, tenzij-toets’ behoeft alleen te worden doorlopen indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

Schema: Het ‘nee, tenzij’-principe van het compensatiebeginsel.

Inventarisatie

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van NNN Groningen. In afbeelding 4.1 is de globale ligging van het plangebied ten opzichte van NNN weergegeven.

Afbeelding 4.1: Plangebied (rood) ten opzichte van NNN (groen, bruin en gearceerd) (bron: Provincie Groningen).

Analyse en toetsing effecten

De werkzaamheden vinden buiten de begrenzing van NNN plaats, waardoor de kernwaarden van NNN Groningen niet worden aangetast en er geen negatieve effecten plaatsvinden.

4.3 Stedelijke Ecologische structuur Groningen (SES)

Voor het stimuleren van biodiversiteit en ecologische kwaliteit in de stad Groningen heeft Gemeente Groningen de ‘Stedelijke Ecologische Structuur’ (SES) ontwikkeld. De kwaliteit van de SES wordt door middel van een intensief monitoringsprogramma nauwlettend in de gaten gehouden en is daarmee een belangrijk instrument om het ecologische beheer en de inrichting de juiste kant op te sturen. Binnen het beheerplan van de gemeente Groningen wordt gestuurd op het zogenaamd doelsoortenbeleid. Dit houdt in dat er bij het beheer en de inrichting van de stadsnatuur gestuurd wordt op zogeheten doelsoorten. Doelsoorten zijn soorten die kenmerkend zijn voor hun omgeving. Zij stellen hoge eisen aan hun omgeving en wanneer aan die eisen wordt voldaan profiteren niet alleen de doelsoorten, maar tal van andere soorten die minder kritisch zijn.

Inventarisatie

Het kabeltracé gaat niet door een kerngebied, maar passeert op een aantal locaties wel SES structuren. De ligging van het plangebied ten opzichte van de SES is weergegeven in afbeelding 4.2.

Afbeelding 4.2: Globale ligging beoogd aan te leggen kabeltracé (zwart) ten opzichte van SES Groningen (bron: Gemeente Groningen, SES kaart 2014).

Analyse en toetsing effecten

Het beoogd aan te leggen kabeltracé loopt deels parallel aan de ecologische verbindingzones van het SES. Het grootste gedeelte van het kabeltracé wordt echter gerealiseerd d.m.v. een gestuurde boring, waardoor op maaiveld en in de bovengrond geen verstoring zal ontstaan. Op de plaatsen waar ontgraven wordt of waar de nieuwe kabel wordt uitgelegd is een grasberm (-veld) of verharding aanwezig en is verstoring van beschermde natuurwaarden (zoals vliegroutes voor vleermuizen) niet aan de orde zo lang men werkt met inachtneming van de zorgplicht:

- Werken buiten broedseizoen (halverwege maart tot eind juli);
- Aanwezige dieren de gelegenheid bieden het plangebied te verlaten;
- Werken bij daglicht (vermijden werken met kunstlicht).

5 Conclusies/aanbevelingen

Wet natuurbescherming

Natura 2000-gebieden

Het dichtstbij gelegen Natura 2000-gebied is Zuidlaardermeer, op ca. 3,5 km van het plangebied. Door de afstand tot het plangebied zal geen verstoring plaatsvinden door licht, geluid, beweging en trilling. Dichtstbij gelegen Natura 2000-gebied met stikstofgevoelige habitattypen betreft Drentsche Aa gebied op een afstand van 8,5 km. Met de Aeries calculator dient berekend te worden of er stikstofdepositie plaatsvindt op stikstof gevoelige habitattypen in omliggende Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitattypen.

Soortenbescherming

Op de locaties van open ontgravingen of de geplande uitlegstroken zijn geen waarnemingen bekend van beschermde soorten. Wegens het ontbreken van geschikt habitat voor beschermde soorten worden deze ook niet verwacht. Naar verwachting zullen geen negatieve effecten ontstaan op beschermde soorten. Wel moet rekening gehouden worden met het voorkomen van broedvogels in aangrenzende bomen en struiken. Werkzaamheden in de nabijheid van bomen en struiken dienen zoveel mogelijk buiten het broedseizoen plaatsvinden, dat duurt van halverwege maart tot eind juli. Als werken in het broedseizoen niet is te voorkomen, dient voorafgaand aan de werkzaamheden een inspectie plaats te vinden naar broedende vogels door een deskundig ecooloog. Als deze aanwezig zijn binnen de verstoringsafstand van de werkzaamheden, moeten de werkzaamheden gestaakt worden totdat de jongen zijn uitgevlogen. Om broedsels te voorkomen kunnen voorafgaand aan het broedeizoen maatregelen getroffen worden (zoals het maaien en snoeien van ruigtestroken of gericht verstoring aan te brengen).

Zorgplicht

Om verstoring van migrerende, overvliegende of foeragerende vleermuizen te voorkomen, dienen de werkzaamheden zo veel als mogelijk overdag uitgevoerd te worden en dient waar mogelijk tussen zonsondergang en zonsopgang geen directe werkverlichting of strooiverlichting (m.u.v. voertuigen) toegepast te worden, die op bosjes, bomen en gebouwen kan schijnen.

Voor eventueel aanwezige algemene (vrijgestelde) soorten in de Provincie Groningen geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Hiervoor geldt wel de zorgplicht, wat betekent dat nadelige gevolgen voor planten en dieren zoveel mogelijk moet worden voorkomen. Aanwezige dieren dienen in de gelegenheid gesteld te worden het plangebied te verlaten.

Natuurbeleidskaders

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied bevindt zich buiten de begrenzing van NNN Groningen. Derhalve worden de kernwaarden van NNN niet (negatief) beïnvloed door het aanleggen van het kabeltracé.

Gemeentelijk beleid

Gemeente Groningen hanteert de Stedelijk Ecologische Structuur Groningen (SES). Binnen de SES zijn kerngebieden, verbindingzones en doelsoorten aangewezen. Het plangebied loopt voor een groot deel parallel aan een verbindingzone van de SES. Het tracé wordt voornamelijk ondergronds gerealiseerd door gestuurde boringen. Daar waar bovengronds werkzaamheden plaatsvinden worden de doelen van de SES niet negatief beïnvloed, mits de zorgplicht in acht wordt genomen.

Samenvattende tabel

	Effecten	Nader veld onderzoek	Nader effect onderzoek	Mitigerende maatregelen*	Nadere procedure
Wet natuurbescherming, Natura 2000- gebieden	Mogelijk stikstof	Aerius-berekening	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk
Wet natuurbescherming, soorten bescherming	Verstoring broedvogels, Mogelijk verstoring vleermuizen	Geen	Geen	Werkzaamheden buiten het broedseizoen uitvoeren, Zorgplicht: werken overdag	Geen
Natuurnetwerk Nederland	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen
SES	Mogelijk verstoring vleermuizen	Geen	Geen	Zorgplicht: werken overdag	Geen

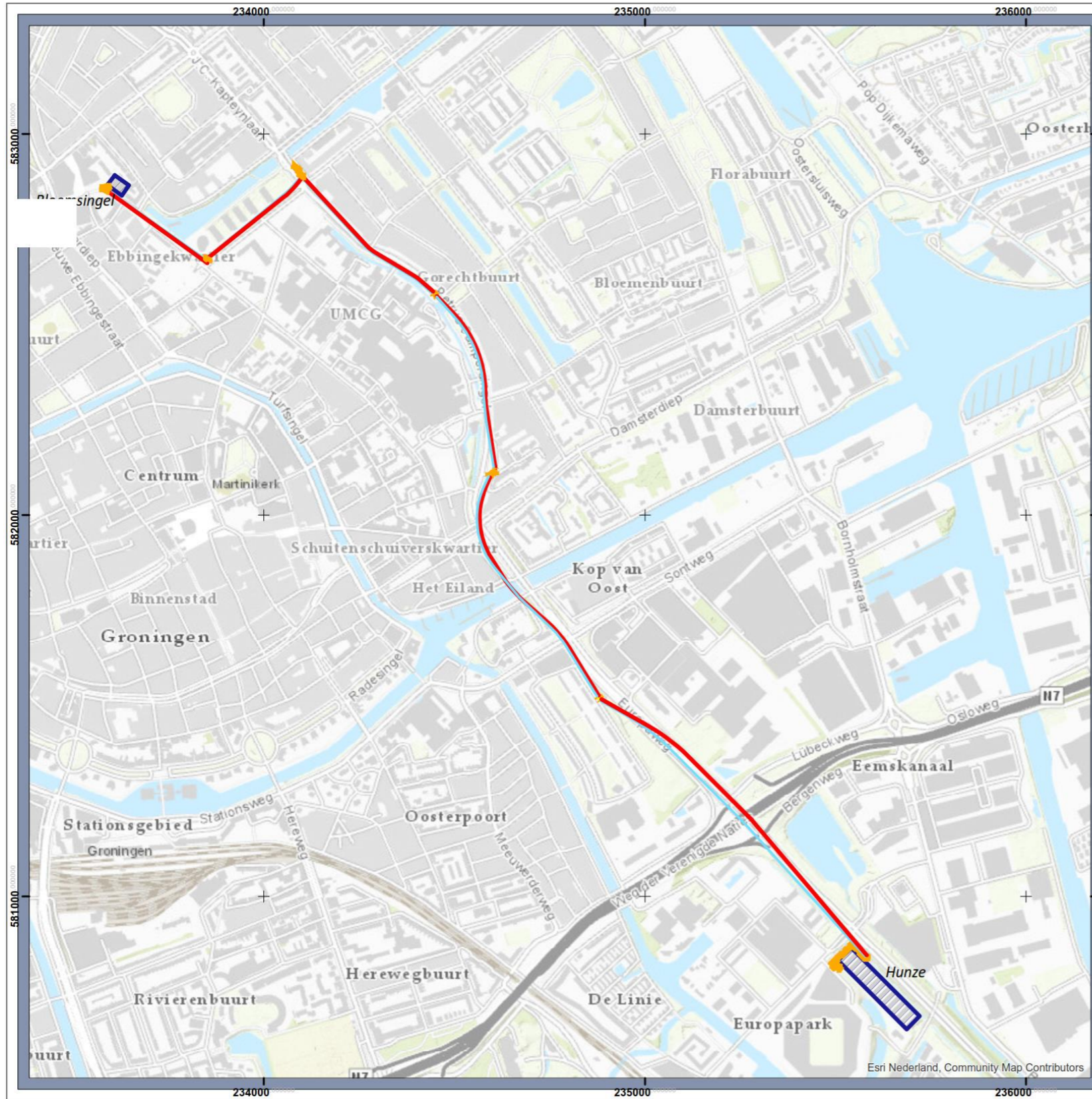
* mogelijke maatregelen om effecten te voorkomen

6 Bronnenlijst

- Juli 2020: Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF);
- Juli 2020: <https://www.verspreidingsatlas.nl/>;
- Juli 2020: Natuurbeheerplankaart Groningen (NNN);
- Juli 2020: <https://www.synbiosis.alterra.nl/>;
- Movares 2018, Verkaveling Groningen Hunze: bureaustudie ecologie, 23 oktober 2018, E. van der Woude, in opdracht van TenneT;
- Stedelijke Ecologische Structuur 2014 Overzichtskaat, Gemeente Groningen.

Bijlage 1 Projectkaarten kabeltracé en uitlegstroken

Legenda

Tracélijn_v6

- Open ontgraving
- HDD
- HDD
- Moflocatie
- Stations

Overzichtskaart
110 kV GNHU GNBS

Opdrachtgever: TenneT TSO
Projectnummer: 372203

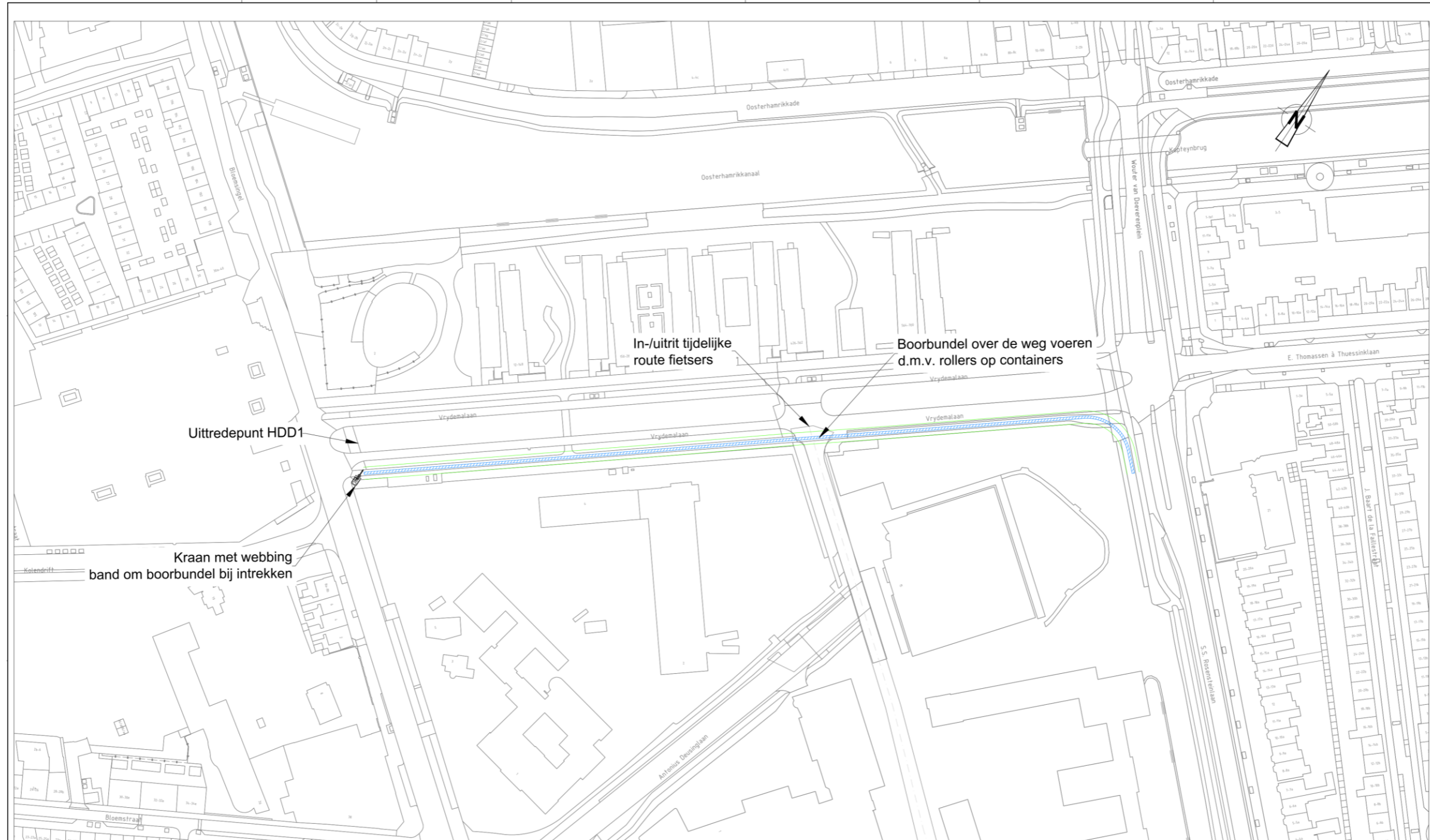
Status: Ter kennisgeving
Datum: 29-10-2020
Schaal: 1:10.000
Formaat: A3

Getekend: DUE

© Sweco Nederland B.V. Alle rechten voorbehouden

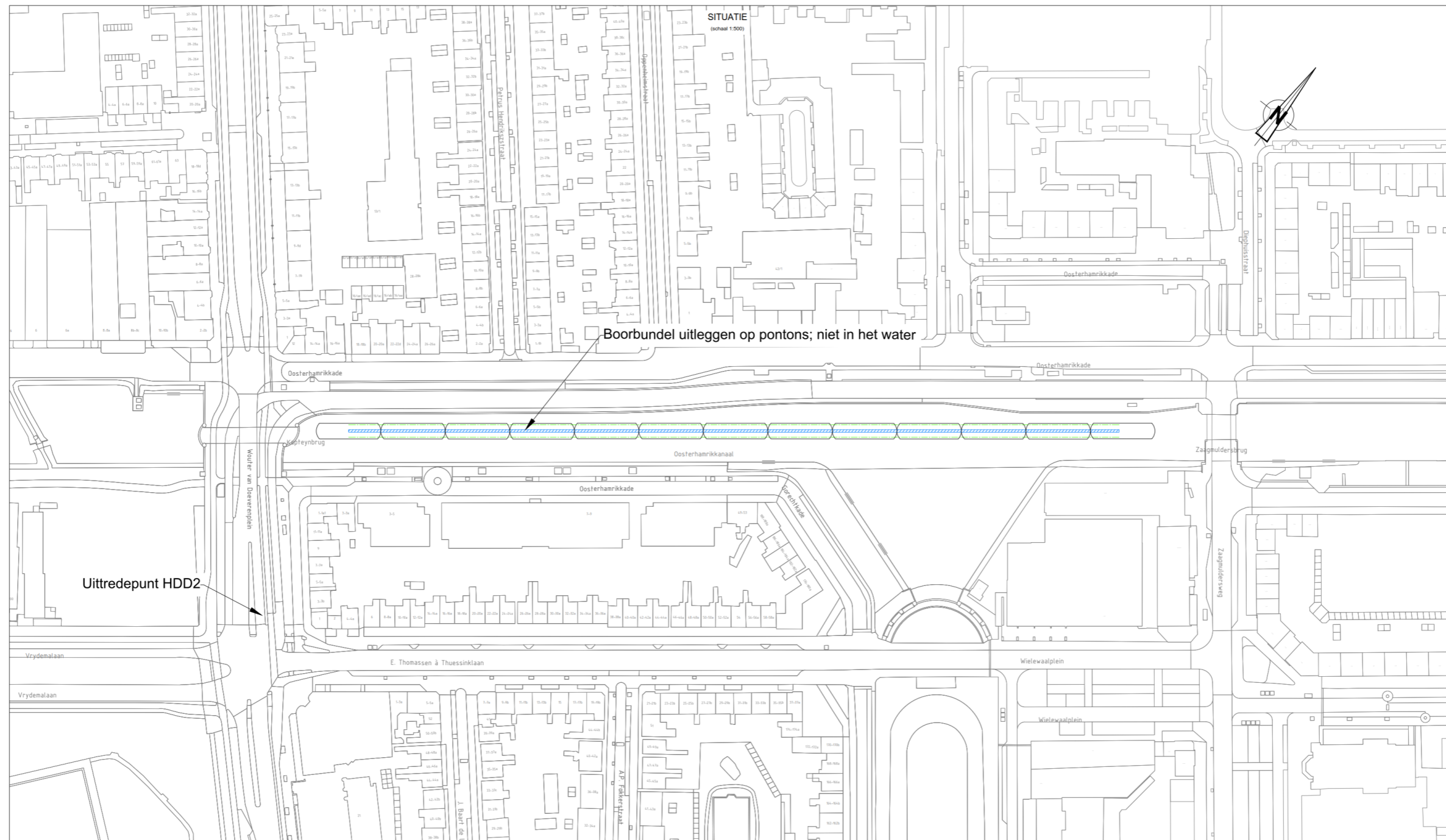
© Data: TenneT/Bloemingsingel/GIS data/VALK_Werkbestand_20200811.mxd 29-10-2020 16:59:39

Legenda

- Werkzaam, breedte 1 m (indicated)
- 10 m breedte, breedte 1 m (indicated)
- Toekomstige route

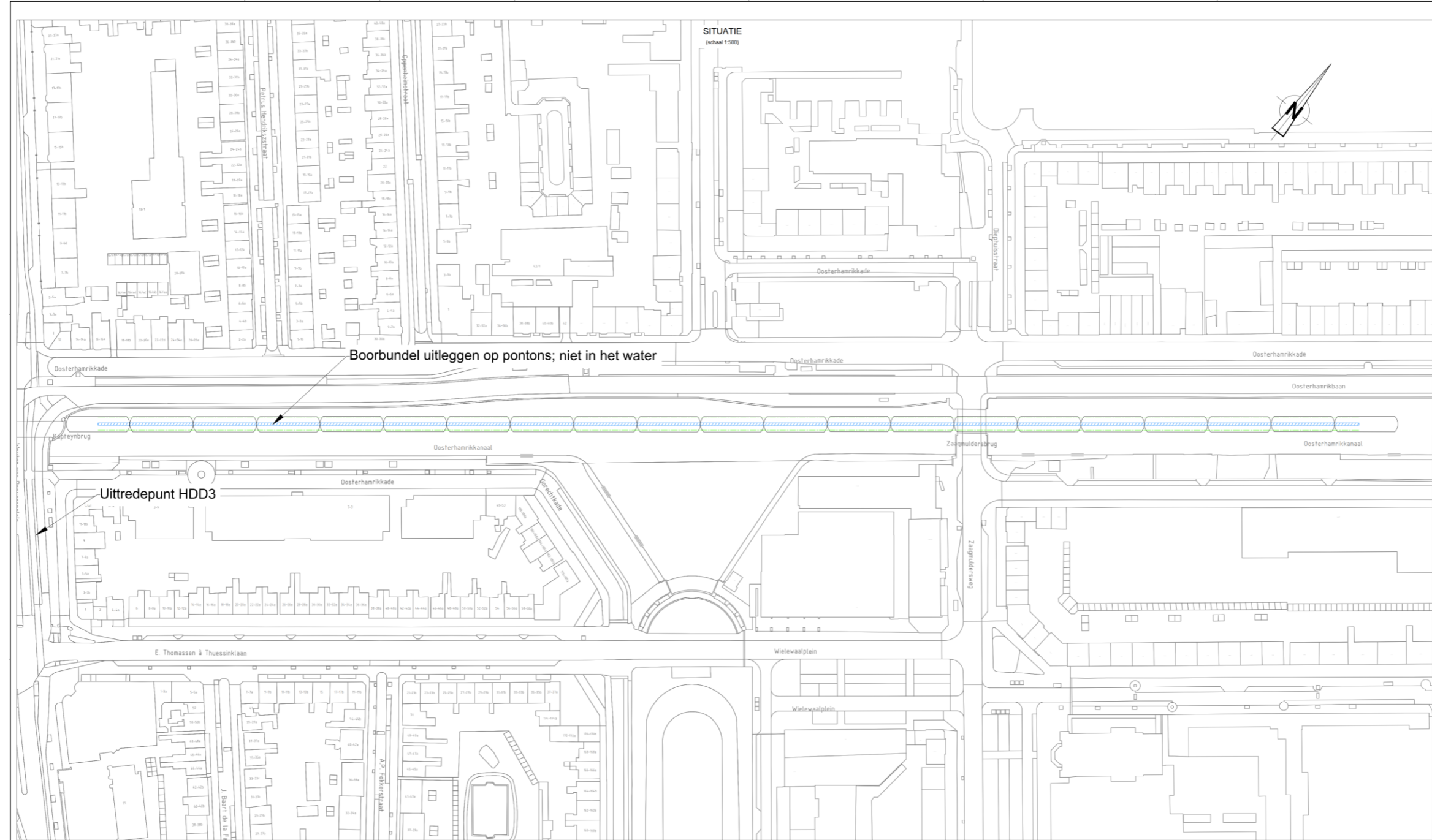
Verbinding		DMS-0401 100 R/F	
№	Datum	Project	Contract
1	09-09-2020	Verbinding	100 R/F
Auteur		Projectleider	Beoordelaar
Beoordeling		Beoordelaar	Beoordelaar
Tenner 100 V kabelverbinding Groningen - Bloemstadi - Hance Uitlegstroken HDD1 - Aankomst Bloemstadi			
№	Datum	Project	Contract
1	09-09-2020	Verbinding	100 R/F

Legenda

	verbindingskabel
	aanlegkabel
	bestaande kabel
	andere kabel

Verbinding	GMS-GEM 110 kV			
Stad	Groningen	Wijk		
Project	110 kV kabelverbinding Groningen Bloemsingel - Planca	Bestand	110 kV kabelverbinding	110 kV
Uitvoering	110 kV kabelverbinding Groningen Bloemsingel - Planca	Uitvoering	110 kV kabelverbinding	110 kV
Uitvoering	110 kV kabelverbinding Groningen Bloemsingel - Planca	Uitvoering	110 kV kabelverbinding	110 kV
Uitvoering	110 kV kabelverbinding Groningen Bloemsingel - Planca	Uitvoering	110 kV kabelverbinding	110 kV

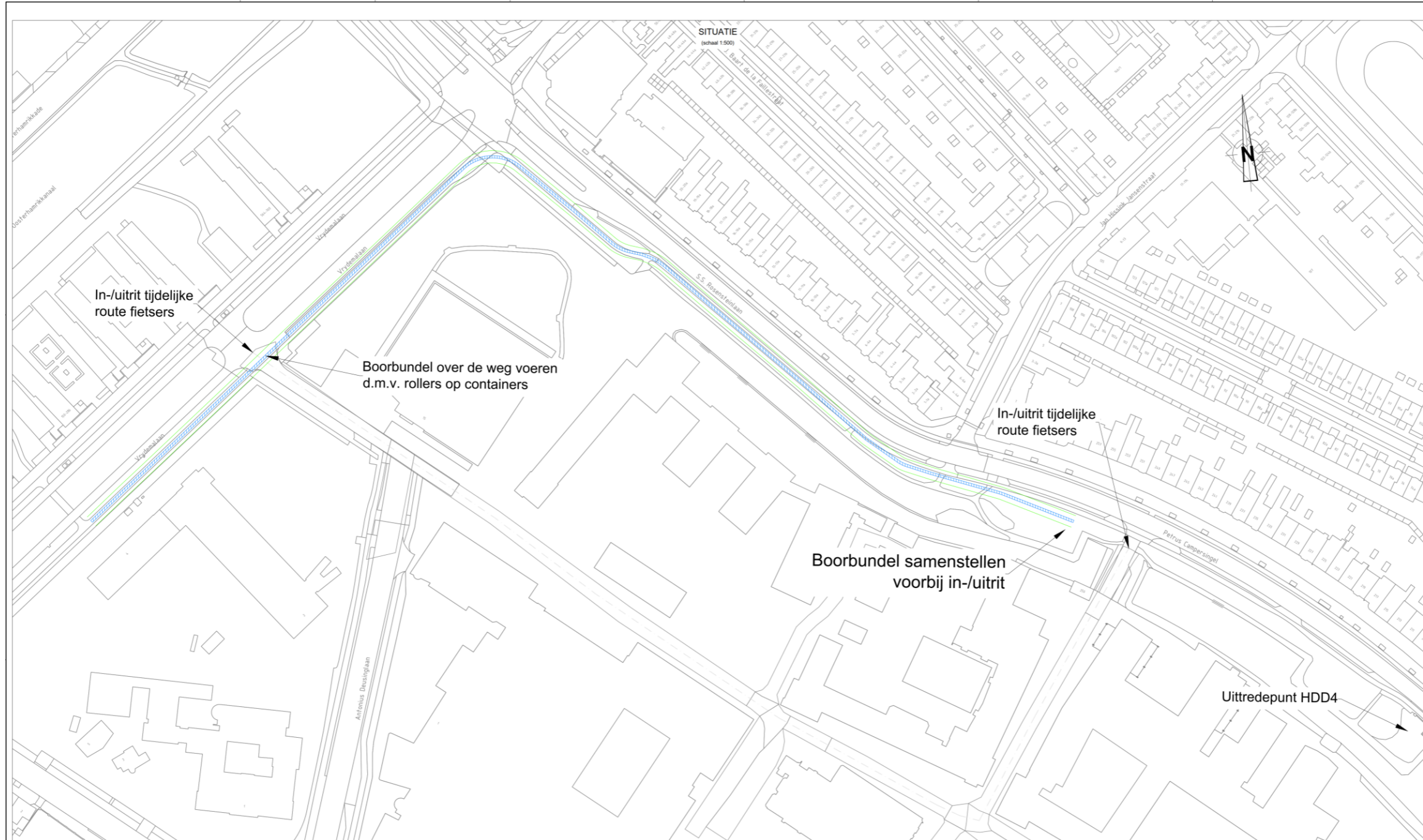
Boorbundel uitleggen op pontons; niet in het water

Uitredepunt HDD3

SITUATIE
(schaal 1:500)

	Werkvoorraad, inverteerbaar & in situ installatie
	Werkvoorraad, inverteerbaar, inverteerbaar & in situ installatie
	Tijdelijke voorziening

Verbinding		OHS-OHS HV IV			
Project	13-0-0000	Ontwerp	13-0-0000	Doel	13-0-0000
Titel	13-0-0000	Verwerker	Kaals	Beoordelaar	Kaals
Beoordelaar	Kaals	Beoordelaar	Kaals	Beoordelaar	Kaals
Tennet Tennet Development					
Tennet HV-verbinding Groningen - Huzar Uitvoering OHS - Aansluiting OHS - Bovenbouwplan					
Bladzijde	1	Totaal bladzijden	1	Bladzijde	1

SITUATIE
(schaal 1:500)

In-/uitrit tijdelijke
route fietsers

Boorbundel over de weg voeren
d.m.v. rollers op containers

In-/uitrit tijdelijke
route fietsers

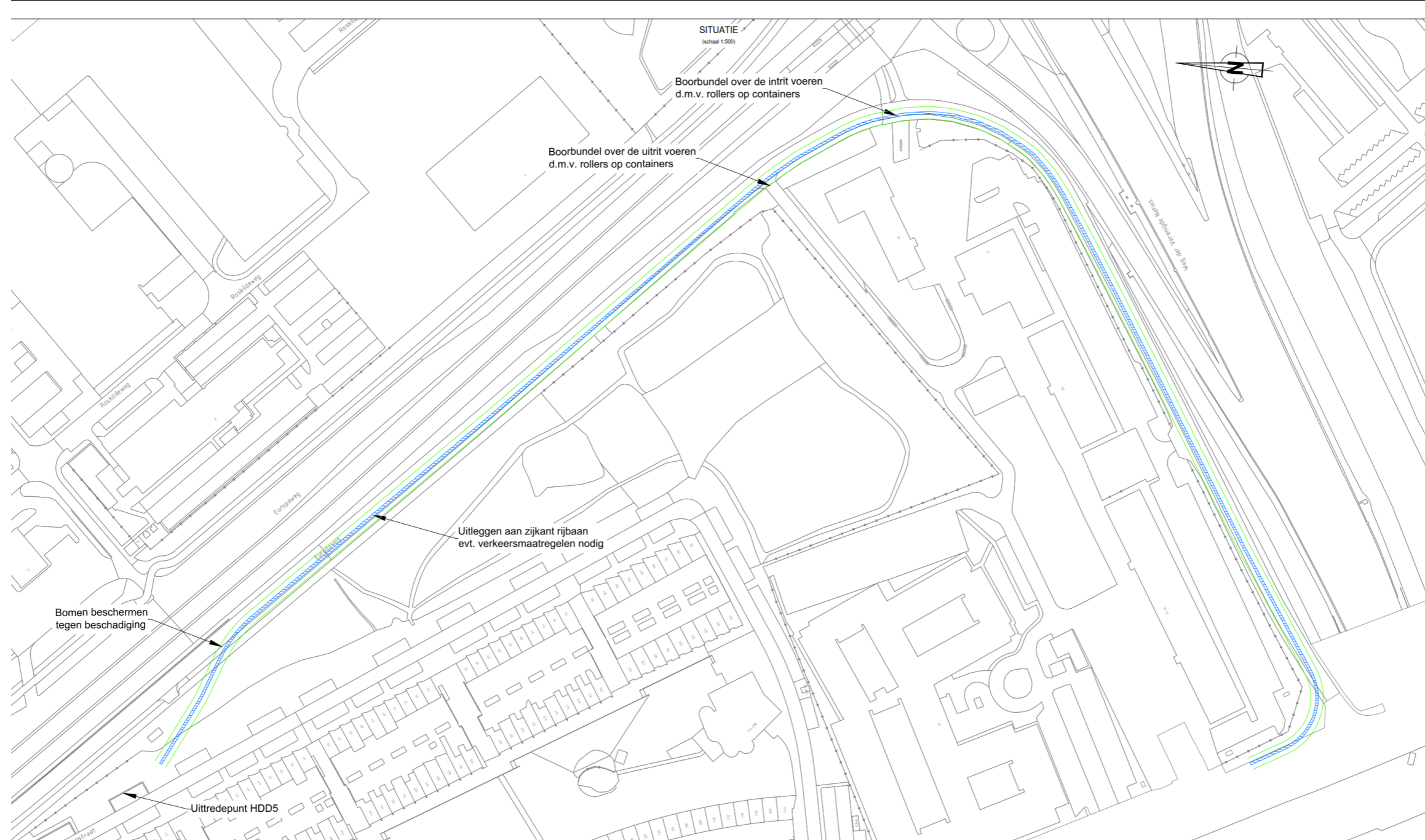
Boorbundel samenstellen
voorbij in-/uitrit

Uittredepunt HDD4

	Werkruimte, breedte 3 m (beideweg)
	Werkruimte, breedte 2 m (beideweg)
	Tijdelijke verkeersweg

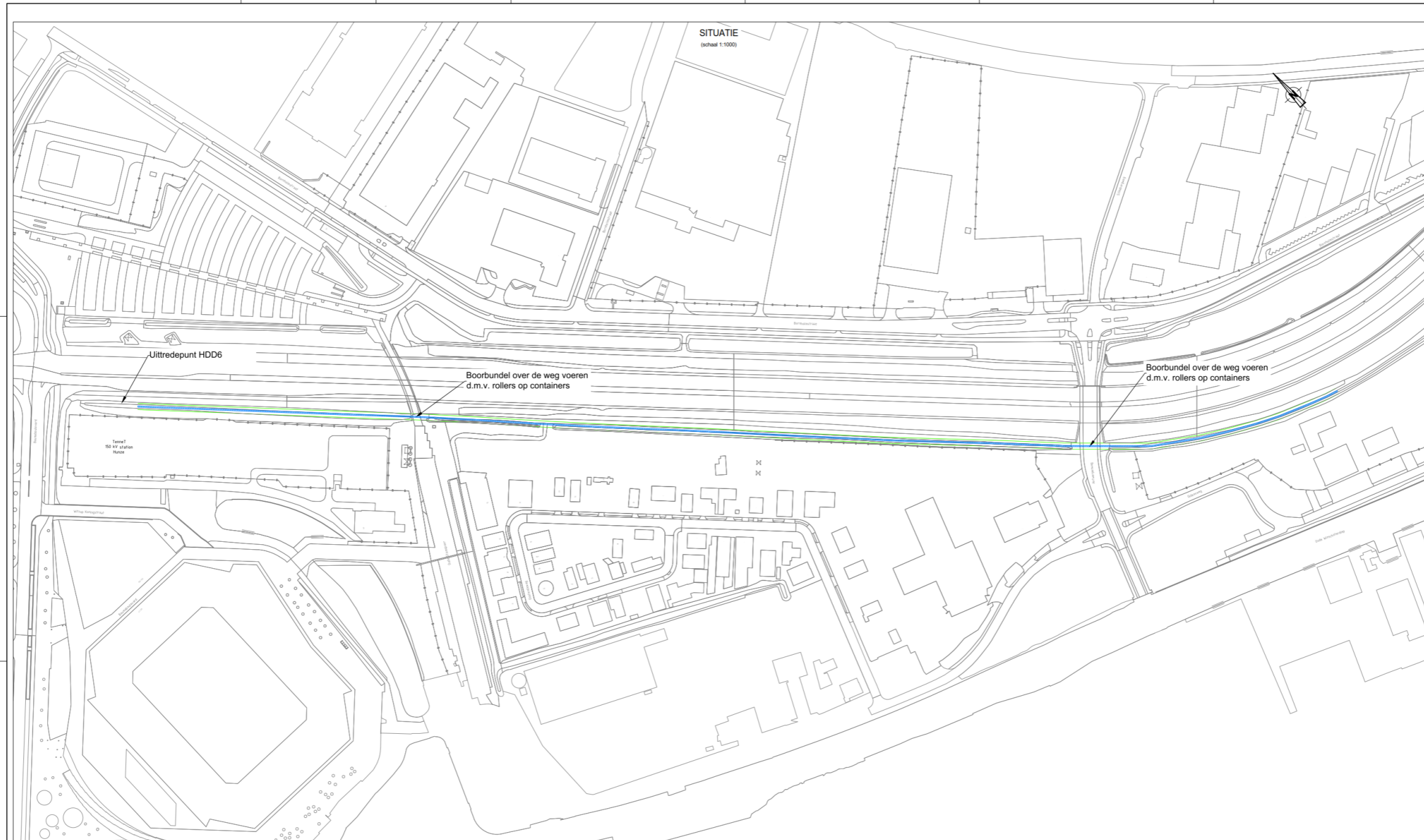
Verbinding		OMS-OMRO 10 vV	
nr.	datum	status	aansteller
1	10-10-2010	voortgang ontwerp	SWECO
Omsluiting		aansteller	SWECO
Omsluiting		aansteller	SWECO
Omsluiting		aansteller	SWECO
Omsluiting		aansteller	SWECO
Omsluiting		aansteller	SWECO
Omsluiting		aansteller	SWECO

Legenda	
	Verkeersmaatregelen in de buurt van de kabelroute
	Uitbreidingsgebied van de kabelroute
	Typische kabelroute

Verbinding		0205-0206 100 kV	
Opdrachtgever	TenneT	Project	0205-0206
Datum	10-10-2018	Projectnummer	0205-0206-001
Titel	Uitbreidingsgebied	Projectleider	
Beoordelaar		Beoordelaar	
			
Bladnummer	1	Totaal aantal bladen	1

Legenda

	Werkzaam, breedte 1 m (inductief)
	OP te leggen breedte 1, breedte 1 m (inductief)
	Tijdelijke verbodlijn

Verbinding		GNS - GNS 10 kV	
№	Titel	Revisie	Uitgave
1	2024-01-01	1	1
2	2024-01-01	1	1
Aanvrager	Stad	Project	Kabel
		№	Kabel
		№	2024-01-01
Beschrijving 10kV kabelverbinding Groningen Bloeisiguel - Huzar 10kV kabelverbinding Huzar - verbinding A1			
Uitvoerder	SWECO	Projectnummer	2024-01-01-00000
Blz	1	Totaal	1

Bijlage 2 Toestemmingverlening stikstof nieuwe activiteiten

Rijksoverheid

Toestemmingverlening stikstofdepositie bij nieuwe activiteiten

Aan de hand van onderstaand stappenplan kunt u vaststellen of u vergunningplichtig bent onder de Wet natuurbescherming en welke instrumenten u kunt inzetten om voor een natuurvergunning in aanmerking te komen.

